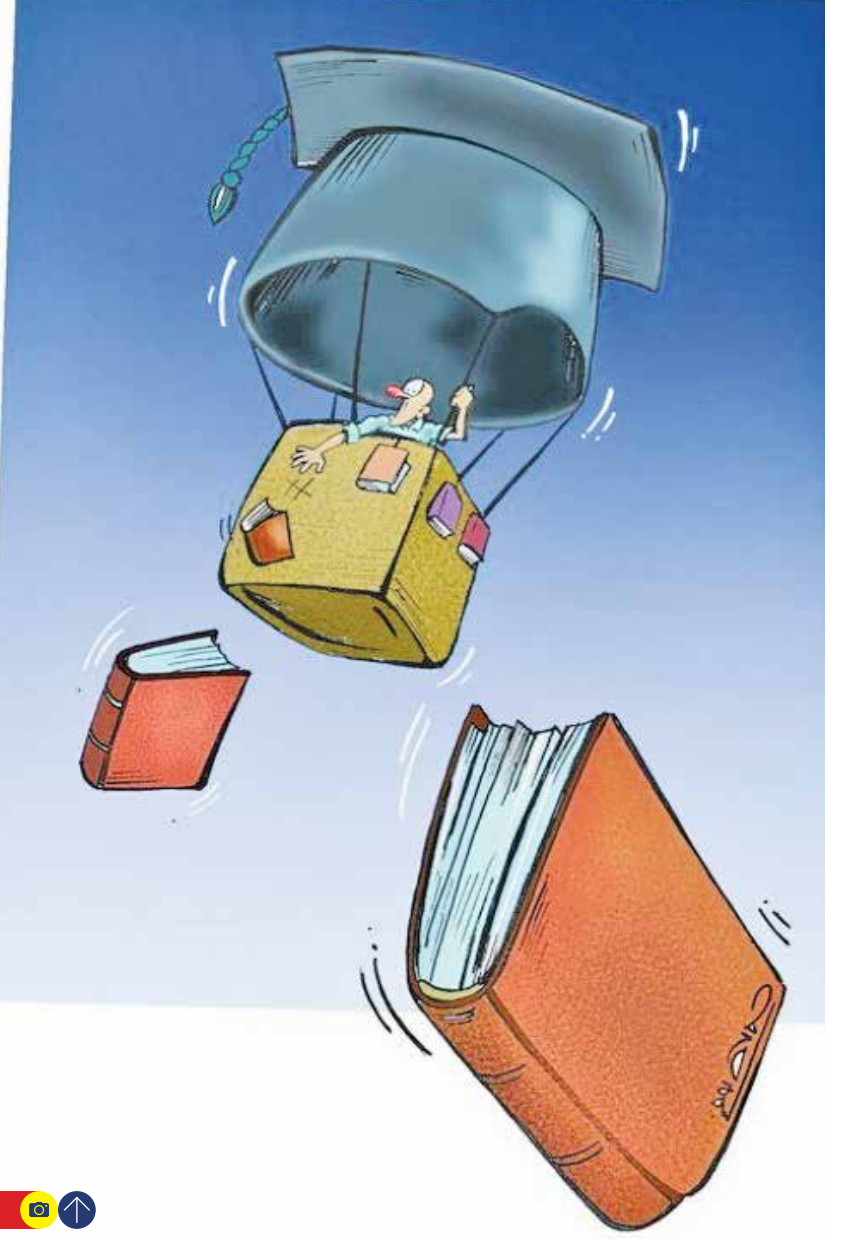

گفت و گو با دکتر حسین شیخ‌رضایی: استاد فلسفه علم

کتاب‌های خطرناک

کتاب‌هایی که مخاطب را دچار «توهم دانایی» می‌کنند

alef

مطالعات فرهنگی

مهسار رضایی
خبرنگار

از سؤالات مرسوم در حوزه مصرف فرهنگی این است که «چه کتاب‌هایی را بخوانیم؟» اما در عصر رسانه که با بمباران اطلاعاتی و آوار کتاب‌های بی‌فایده و اخبار غیرسودمند مواجه شده‌ایم، پرسش از اینکه «چه کتاب‌هایی را نباید خرید و چه کتاب‌هایی را نباید خواند؟» موضوعیت بیشتری یافته است. برای این منظور با دکتر حسین شیخ‌رضایی، استاد فلسفه علم مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران و مدیر نشر کرگدن به گفت‌وگو نشستیم. او در این رابطه به کتاب‌های غیرسودمندی اشاره می‌کند که می‌تواند در مخاطب «توهم دانایی» ایجاد کنند.

جناب دکتر شیخ‌رضایی، با توجه به انبوه آثاری که وجود دارد، تشخیص سره از ناسره در حوزه کتاب سخت شده است و گاه در دام آثار بی‌فایده‌ای می‌افتیم که فقط «وقت» و «هزینه» ما را هدر می‌دهند و بی‌علاقگی به کتاب را به دنبال دارند. بنابراین، کتاب‌های قابل اطمینان را چطور باید شناخت و چه کتاب‌هایی را نباید خرید؟

خرید کتاب، مثل هر محصول دیگری باید توأم با «شناخت» باشد و یکی از مهم‌ترین معیارها برای رسیدن به این شناخت، طبیعتاً اطلاع و اعتماد به مجموعه تولیدکنندگان و پدیدآورندگان آن اثر خاص است که مؤلف، مترجم و ناشر را شامل می‌شود. یعنی مخاطب بداند مؤلف الف یا مترجم ب یا ناشر ج مجموع آثار خوبی را در دسترس کارش می‌گذارد. در کنار شناخت و اعتماد به چرخه پدیدآورندگان کتاب، گروه‌های واسطی همچون منتقدان و مطلعان و حتی مجلات بررسی کتاب نیز می‌تواند مجرب برای انتخاب کتاب قابل اطمینان باشد.

آیا می‌توان کتاب‌هایی را برای «کتاب‌های غیرسودمند» برشمرد؟

نخست، کتاب‌هایی هستند که برای رزومه‌سازی تهیه می‌شوند و در مقوله کلی کتاب‌سازی قرار می‌گیرند؛ یعنی نویسنده و مترجمی تقلبی دارند و آنها یافته‌ها و اطلاعاتی را که دیگران نوشته و تحقیق کرده‌اند، کنار هم می‌گذارند و احتمالاً تغییراتی حداقلی در آن می‌دهند و ناشر هم با حداقل میزان هزینه برای آماده‌سازی کتاب آن را چاپ می‌کند.

دوم، کتاب‌هایی است که به شکلی یک‌جانبه بدون اینکه نظریات مخالف را در هر زمینه‌ای کاویده باشند، صرفاً با هدف پروپاگاندا و تبلیغات منتشر می‌شوند. این کتاب‌ها نشانه‌هایی دارند، برای مثال

به یکباره به تیرازها و چاپ‌های خیلی بی‌الای می‌رسند و معمولاً برخی ارگان‌های رسمی و نهادها، آنها را خریداری می‌کنند و به کارکنان و کارمندانشان برای مطالعه می‌دهند. رشد تیراز این کتاب‌ها بیشتر ناشی از انواع زدوبندهای اداری و سیاسی است. البته در هر رشته‌ای می‌توان ملاک‌های جزئی‌تر و خاص‌تری در مورد کتاب‌هایی که نباید خواند هم ارائه کرد.

با توجه به اینکه خود شما در حوزه فلسفه و به‌طور خاص «فلسفه علم» تخصصی دارید؛ چه جنس کتاب‌های فلسفی از نظر شما ارزش خواندن ندارند؟

تعداد زیادی از کتاب‌های فلسفه، ترجمه هستند؛ شاید حدود ۸۰ درصد کتاب‌های این حوزه ترجمه باشند. به همین دلیل، در حوزه کتاب‌های فلسفی، یک عامل مهم، مترجم است و اینکه چقدر مترجم متن را می‌فهمد، مسأله است. متأسفانه، برخی مترجمان متن را متوجه نمی‌شوند و به همین دلیل یا تصورات خود را از آن متن می‌نویسند یا متن را به گونه‌ای به فارسی برمی‌گردانند که در فارسی معنا دارد؛ اما معنای آن ربطی به متن اصلی و حرف مؤلف ندارد. برای همین در خرید و مطالعه کتاب‌های فلسفی حتماً باید نظر کسانی را جویا شد که کتاب‌ها را با متن اصلی تطبیق می‌دهند یا به مجلات نقد و معرفی کتاب مراجعه کرد و نظر آنها را مینا گرفت.

دسته دیگری از کتاب‌های فلسفی هم هستند که ممکن است ترجمه خوبی داشته باشند ولی اصل کتاب اصولاً کتاب روشن، معنادار و اطلاع‌بخشی نیست. متأسفانه، کتاب‌های فلسفی که از نوعی ابهام‌گویی، اصطلاح‌پراکنی و... رنج می‌برند، کم نیستند و این ابهام‌گویی‌ها در ترجمه هم تشدید می‌شود. آسیب مطالعه این‌جنس آثار این است که

برخی کتاب‌های فلسفی نه فقط غیرمفید که خطرناک هستند؛

کتاب‌هایی که از نوعی ابهام‌گویی، اصطلاح‌پراکنی و... رنج می‌برند، مخاطب را دچار «توهم دانایی» می‌کنند و با خواندن آنها افراد احساس می‌کنند فلسفه خوانده‌اند و در این حوزه مطلع هستند! غافل از اینکه در آنان عملاً کمترین تفکری رخ نداده است. از این رو، معتقدم، کتاب‌های مبهم و بی‌معنا در حوزه کتاب‌های فلسفی نه فقط غیرمفید که خطرناک هستند.

«روانشناسی موفقیت» از پرفروش‌های حوزه نشر است. اقبال به این جنس از کتاب‌ها در جامعه ما از چرو است و آیا نشان‌دهنده خلاءیی در جامعه ما است؟

اقبال به این جنس کتاب‌ها خاص جامعه جوامع غربی است و در آنجا هم این آثار خیلی پرفروش هستند و آنها هم که به فارسی ترجمه می‌شوند، همان پرفروش‌های جوامع غربی هستند. اتفاقاً در ایران در پس این آثار، تجارت بزرگی وجود ندارد، بدین معنا که افرادی به ندوین این ژانر اهتمام داشته باشند و نهادهایی پشت آنها باشند و جلساتی برای معرفی آنها گذاشته شود و نویسنده تورهایی ترتیب دهد و... در همه جای دنیا این جنس کتاب‌ها تولید می‌شوند و مخاطب خودشان را هم دارند. مخاطب این جنس از آثار بودن، یک امر سلیقه‌ای است و نمی‌توان از بالا نگاه کرد و بر همه انواع کتاب‌های این ژانر برچسب «زرد» زد و کلاً آنها را نادیده گرفت. باید به این نکته توجه داشت که همه این کتاب‌ها غیرسودمند نیستند. بسیاری از این کتاب‌ها در ژانری است که به نام «خودیاری» Self Help شناخته می‌شوند که هم می‌تواند شامل کتاب‌های روانشناسی باشد، به این معنا که فرد چگونه می‌تواند حال خودش را بهتر کند،

هم می‌تواند شامل راز و رمزهای موفقیت و مدیریت و... باشد. این جنس از کتاب‌ها هم مثل هر ژانر دیگری خوب و بد دارد، ارزشمندی و سودمندی این آثار را باید با آثار همین ژانر مقایسه کرد و نمی‌توان آنها را با کتاب‌های روانشناسی یا مدیریت دانشگاهی مقایسه کرد. برخی از این کتاب‌ها در ژانر خودشان موفق هستند و در عین حال، در همین ژانر با کتاب‌هایی مواجه هستیم که حرف رویکرد تازه‌ای ندارند و بیشتر سرقت از آثار دیگران محسوب می‌شوند. من به‌شخصه خواننده این نوع کتاب‌ها را بخوانم؟ قرار دهم.

اشاره کردید که اقبال به آثار روانشناسی خاص جامعه ما نیست، چقدر این اقبال، خاص زمانه ما است؟ و از چه نیاز و خلاءیی در انسان امروز خبر می‌دهد؟

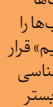
من خیلی این نیاز را خاص انسان امروز هم نمی‌دانم. افراد همواره این علاقه و انگیزه را دارند که راه‌های میانبر بروند و با هزینه کمتری به موفقیت برسند. این طبیعت آدمی است و این راه میانبر را در انواع موفقیت، اعم از موفقیت مالی، شخصی و... دنبال می‌کنند. پیشنهادتان برای مطالعه چیست؟

اجازه دهید به جای معرفی یک یا چند کتاب خاص، مجله‌های مرور و نقد کتاب را معرفی کنم. مجله «رود» مجله‌ای است که به معرفی کتاب اختصاص دارد و معمولاً فهرست خوبی از کتاب‌ها را برای مطالعه معرفی می‌کند و به همین دلیل مرجع خوبی برای انتخاب کتاب به شمار می‌رود. پیشنهاد من برای مطالعه، این مجله است.

اقبال از کتاب‌های «روانشناسی موفقیت» چرا و به چه علت؟

من به‌شخصه خواننده این نوع کتاب‌ها نیستم، اما نمی‌توانم این ژانر از کتاب‌ها را در حوزه کتاب‌هایی که نباید بخوانیم فرار دهم. اقبال به کتاب‌های ژانر «روانشناسی موفقیت» خاص جامعه ما نیست و بستر اصلی تولید این کتاب‌ها جوامع غربی است و آنها هم که به فارسی ترجمه می‌شوند، همان پرفروش‌های جوامع غربی هستند. مخاطب این جنس از آثار بودن، یک امر سلیقه‌ای است و نمی‌توان از بالا نگاه کرد و بر همه انواع کتاب‌های این ژانر برچسب «زرد» زد و کلاً آنها را نادیده گرفت.

بشر

مزایده عمومی به شماره آگهی ۱۴۰۲/۰۶

نوبت اول

شرکت آب و فاضلاب جنوب‌غربی استان تهران در نظر دارد در راستای اجرای سیاست‌های مالی مستند به مجوز صادره از سوی هیأت‌مدیره شرکت به شماره ۱۸۱۰/۳۳۸۳ مورخ ۹۸/۱۱/۱۹ و تأیید مجمع عمومی به شماره ۹۸/۱۸/۱۷۹۷۴ مورخ ۹۸/۱۱/۱۱ نسبت به فروش ۱۷ قطعه زمین در شهر پرند مطابق با جدول پیوست از طریق مزایده عمومی و بر پایه اعلام نظر کارشناس رسمی دادگستری اقدام نماید. زمین‌های مذکور مستند به مصوبات هیأت‌مدیره شرکت مادر تخصصی عمران شهر جدید پرند و در قالب قرارداد واگذاری به این شرکت واگذار شده است. مزایده مطابق با جدول ذیل از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به شماره فراخوان ۲۰۰۲۰۵۰۱۳۹۰۰۰۰۱ برگزار می‌گردد. کلیه مراحل برگزاری مزایده از دریافت اسناد مزایده تا ارائه پیشنهاد مزایده‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مزایده‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در این مزایده محقق سازند.

تاریخ انتشار مزایده در سامانه ستاد ۱۴/۰۶/۱۴۰۲ ساعت ۱۰ صبح می‌باشد.

جدول لیست ۱۷ قطعه زمین مازاد شهر پرند - ۱۴۰۲/۰۶

ردیف	شماره قطعه	نوع ملک	کاربری	مساحت (متر مربع)	پلاک ثبتی	آدرس	قیمت پایه کارشناسان رسمی دادگستری (ریال)	مبلغ تضمین (ریال)
۱	۹۱۱۱-۳۴	زمین	تجاری	۲۵/۵۰	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، بلوار علامه طباطبایی، سفیدار جنوبی	۱۶ / ۵۷۵ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۸۲۸ / ۷۵۰ / ۰۰۰
۲	۹۱۱۱-۳۵	زمین	تجاری	۲۵/۵۰	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، بلوار علامه طباطبایی، سفیدار جنوبی	۱۶ / ۵۷۵ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۸۲۸ / ۷۵۰ / ۰۰۰
۳	۹۱۱۱-۳۶	زمین	تجاری	۲۵/۵۰	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، بلوار علامه طباطبایی، سفیدار جنوبی	۱۶ / ۵۷۵ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۸۲۸ / ۷۵۰ / ۰۰۰
۴	۹۱۱۱-۱۹	زمین	تجاری	۲۶	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، البرز شمالی، آر اد جنوبی	۱۶ / ۹۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۸۴۵ / ۰۰۰ / ۰۰۰
۵	۹۱۱۱-۲۰	زمین	تجاری	۲۸	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، البرز شمالی، آر اد جنوبی	۱۷ / ۳۶۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۸۶۸ / ۰۰۰ / ۰۰۰
۶	۹۱۱۱-۲۱	زمین	تجاری	۲۸	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، البرز شمالی، آر اد جنوبی	۱۷ / ۳۶۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۸۶۸ / ۰۰۰ / ۰۰۰
۷	۹۱۱۱-۲۲	زمین	تجاری	۲۸	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، البرز شمالی، آر اد جنوبی	۱۷ / ۳۶۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۸۶۸ / ۰۰۰ / ۰۰۰
۸	۹۱۱۱-۲۳	زمین	تجاری	۲۸	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، البرز شمالی، آر اد جنوبی	۱۷ / ۳۶۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۸۶۸ / ۰۰۰ / ۰۰۰
۹	۹۱۱۱-۲۴	زمین	تجاری	۲۸	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، البرز شمالی، آر اد جنوبی	۱۷ / ۳۶۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۸۶۸ / ۰۰۰ / ۰۰۰
۱۰	۹۱۱۱-۲۵	زمین	تجاری	۲۸	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، البرز شمالی، آر اد جنوبی	۱۷ / ۳۶۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۸۶۸ / ۰۰۰ / ۰۰۰
۱۱	۹۱۱۱-۲۶	زمین	تجاری	۲۸	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، البرز شمالی، آر اد جنوبی	۱۷ / ۳۶۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۸۶۸ / ۰۰۰ / ۰۰۰
۱۲	۹۱۱۱-۴۶	زمین	تجاری	۲۸	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، بلوار شهدا، دنا شمالی	۱۶ / ۸۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۸۴۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰
۱۳	۹۱۱۱-۴۷	زمین	تجاری	۲۸	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، بلوار شهدا، دنا شمالی	۱۶ / ۸۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۸۴۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰
۱۴	۹۱۱۱-۴۸	زمین	تجاری	۲۸	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، بلوار شهدا، دنا شمالی	۱۶ / ۸۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۸۴۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰
۱۵	۹۱۱۱-۴۹	زمین	تجاری	۲۸	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، بلوار شهدا، دنا شمالی	۱۶ / ۸۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۸۴۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰
۱۶	۹۱۱۱-۵۱	زمین	تجاری	۱۱۹	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	بلوار امام خمینی، البرز شمالی، آر اد جنوبی	۷۱ / ۴۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۳ / ۵۷۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰
۱۷	۴۵۱	زمین	تجاری	۵۶۳ / ۲۴	۱ فرعی از ۱۶۵ اصلی	میدان بصیرت، بلوار انقلاب اسلامی، البرز شمالی، خیابان کوهپایه	۳۶۶ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۱۸ / ۳۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰

- شرکت آب و فاضلاب جنوب غربی استان تهران در رد یا پذیرش یک و کلیه پیشهادات مختار است و در این خصوص اعتراضی پذیرفته نیست.
 - به پیشنهاداتی که فاقد سپرده (تضمین شرکت در مزایده) می‌باشد و یا بعد از مهلت مقرر واصل گردد ترتیب اثر داده نخواهد شد.
 - سایر اطلاعات تکمیلی مورد نیاز در اسناد مزایده مندرج می‌باشد.
 - اطلاعات تماس دستگاه مزایده‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مزایده و ارائه پاکت: آدرس تهران، کیلومتر ۲۲ جاده ساوه، شهرک واوان، بلوار امام‌خمینی (ره)، روبه‌روی نیروی انتظامی، حوزه ستادی آبفای جنوب‌غربی
- شرکت آب و فاضلاب جنوب‌غربی استان تهران (سهامی خاص)**

استان تهران، دبیرخانه به کدپستی ۳۳۱۷۹۸۶۹۳۷۱ تلفن: ۰۲۱۵۶۱۷۲۵۹۵ داخلی ۱۳۶

- اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۰۲۱۴۴۵۶
- شماره تماس امور قراردادهای و بازرگانی شرکت آب و فاضلاب جنوب غربی استان تهران: ۰۲۱۵۶۱۷۲۵۹۵ (داخلی ۱۳۶)

- **سایت ملی مناقصات:** <http://iets.mporg.ir>

- **سایت آبفای جنوب‌غربی استان تهران:** swe.tppww.ir

- **سایت شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور:** www.nww.ir